

Rozprawa doktorska
mgr inż. Judyta Helena Wesolowska
Wpływ gospodarki odpadami na zagospodarowanie przestrzenne
Promotor: prof. dr hab. inż. arch. Jan Maciej Chmielewski

STRESZCZENIE

Niniejsza praca koncentruje się na przestrzennych aspektach gospodarki odpadami. Wzrastająca ilość odpadów niewątpliwie wymusza potrzebę rezerwowania przestrzeni w celu ich gromadzenia, magazynowania, segregowania, przetwarzania i utylizacji, w tym składowania. Potrzeba wygospodarowania odpowiedniego miejsca dla odpadów pojawia się już w rejonie ich powstawania i wzrasta na kolejnych etapach ich przetwarzania. Coraz częściej jest wymagane, by ilość odpadów zmieszanych była jak najmniejsza, z czym wiąże się zwiększanie liczby frakcji zbieranych selektywnie, co ma oczywisty wpływ na przestrzeń i miejsce ich gromadzenia. Działania te są podyktowane wymaganiami gospodarki obiegu zamkniętego.

W pracy na wstępie zarysowano problem badawczy gospodarki odpadami w relacji do przestrzeni miasta. Aby rozpoznać tę problematykę, przeanalizowano różne aspekty gospodarki odpadami, czynniki i trendy wpływające na nią w relacji do kontekstu przestrzennego. Rozpoznano też aspekty techniczno-organizacyjne i społeczno-prawne gospodarowania odpadami w relacji do uwarunkowań przestrzennych i lokalizacyjnych obiektów niezbędnych do ich zagospodarowania. Duża część pracy zawiera analizę wyselekcjonowanych przykładów rozwiązań wspierających implementację założeń gospodarki obiegu zamkniętego. Przykłady zostały podzielone w trzy podgrupy – 1) miejsca zbiórki, 2) miejsca przetwarzania i zagospodarowania oraz 3) podejście systemowe w kontekście miasta. Przykładowe rozwiązania zostały dobrane pod kątem zbliżonych do polskich uwarunkowań prawno-gospodarczych oraz przestrzenno-społecznych i wszystkie są zlokalizowane na terenie Europy.

W podsumowaniu i wnioskach końcowych uwzględniono syntezy uwarunkowań dla różnego rodzaju systemów zbiórki i przetwarzania odpadów w relacji do typów zabudowy mieszkaniowej, przedstawiające praktyczne wskazania na przyszłość, które mogą znaleźć zastosowanie w poszukiwaniu rozwiązań odpowiednich w skali miasta. Ta część została uzupełniona o model systemu gospodarowania odpadami powiązanego z strukturą miasta i pozwalającego na minimalizację wytwarzanych odpadów przez właściwe rozmieszczenie punktów zbiórki i recyklingu oraz instalacji do przetwarzania i utylizacji odpadów komunalnych w przestrzeni.

SŁOWA KLUCZOWE: planowanie przestrzenne, struktura przestrzenna miasta, odpady komunalne, gospodarka odpadami komunalnymi, gospodarka obiegu zamkniętego, Europa

02.07.2024 *JWesolowska*